

EDUKACJA PRAWNA  
e-informator prawny



# DŁUGI, ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE, UPADŁOŚĆ

POWIAT  
WŁODAWSKI



**sursum  
corda**  
STOWARZYSZENIE w górę serca

# Długi, zobowiązania finansowe, upadłość

Szacuje się, że blisko dwa miliony Polaków jest zadłużonych. Kredyty, chwilówki, hipoteka - każde ze zobowiązań wiąże się z koniecznością spłaty oraz realnym zagrożeniem bezpieczeństwa i stabilności naszych finansów i codzienności.

Każda osoba zaciągająca zobowiązanie czy podpisująca umowę, na podstawie której obliguje się do spełnienia określonych warunków, musi być świadoma, że jej niedotrzymanie będzie wiązało się z poniesieniem przykrych konsekwencji.

Niestety, ale wbrew obiegowej opinii spłaty zadłużenia rzadko kiedy udaje się uniknąć, a niespłacane zadłużenie może doprowadzić do utraty majątku.

W przypadku pojawiania się zadłużenia ważne jest więc aby jak najszybciej podjąć działania mające na celu poprawę naszej sytuacji. Istnieje kilka rozwiązań, które mogą pomóc nam wyjść z długów.



## Co grozi za niespłacenie długów?

Niespłacanie długów prowadzi niestety do negatywnych konsekwencji. Powinniśmy być świadomi, że odpowiadamy za wszystkie zaciągnięte przez siebie zobowiązania. Dłużnik za brak spłaty zobowiązań w pierwszej kolejności trafia do rejestrów dłużników. Przekłada się to na obniżenie jego wiarygodności kredytowej oraz finansowej. Oznacza to, że trudniej będzie mu zaciągnąć kredyt czy pożyczkę. Będzie mieć również problem z podpisaniem umowy abonamentowej, o internet czy telewizję.

Kolejnym, już znacznie bardziej odczuwalnym etapem, jest proces windykacyjny. Zwykle wiąże się on z otrzymywaniem wezwań do zapłaty. Windykator może również podjąć próbę negocjacji z dłużnikiem, ale tak naprawdę zależy to ściśle od polityki danej firmy.



źródło: [www.pixabay.com](http://www.pixabay.com)

Jeśli windykacja okaże się nieskuteczna, sprawa kierowana jest na drogę sądową. Sąd może wydać tytuł wykonawczy, czyli dokument stwierdzający istnienie obowiązku zapłaty określonej kwoty pieniężnej na rzecz wierzyciela i nakazujący zapłatę tej kwoty. Następnie, po wydaniu tytułu wykonawczego, czyli po zakończeniu postępowania przed sądem, wierzyciel może skierować sprawę do komornika na drogę postępowania egzekucyjnego, co jest ostatecznym działaniem.

## TO WARTO WIEDZIEĆ!

Pierwszym krokiem do spłaty naszych ewentualnych zadłużeń powinno być zebranie informacji o posiadanych zadłużeniach. Otrzymywanie wezwań z firm windykacyjnych nie jest żadnym dowodem posiadania długu, w szczególności, jeżeli nie przypominamy sobie o zaciąganiu tego typu zobowiązań. Wierzyciel ma obowiązek udostępnić nam wszelkie informacje i dokumenty potwierdzające nasze zadłużenie. Tylko posiadając stosowne i wiarygodne dokumenty, dług może być egzekwowany.

## Jak sprawdzić swoje długi?

Znajomość własnych długów jest ważna, nawet jeżeli nie jesteśmy jeszcze atakowani pismami od firm windykacyjnych. Tylko dogłębna orientacja w posiadanym zadłużeniu daje nam obraz naszej sytuacji oraz umożliwi zaplanowanie kroków, które dadzą szansę na zmianę sytuacji.

Jeżeli nie jesteśmy w stanie odtworzyć wszystkich zaciąganych zobowiązań, możemy skorzystać z pomocy instytucji gromadzących tego typu dane. W Polsce istnieje kilka baz, w których znajdziemy informacje o osobach zalegających ze spłatą zobowiązań. To właśnie w ich zasobach możemy sprawdzić jakie zadłużenie posiadamy.

---

### **Każda osoba może sprawdzić dane o stanie swoich zobowiązaniach finansowych w czterech głównych Biurach Informacji Gospodarczej:**

1. InfoMonitor,
  2. Krajowy Rejestr Długów,
  3. Rejestr Dłużników ERIF,
  4. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej.
- 

Najbardziej znaną instytucją gromadzącą dane o zadłużeniach jest baza BIK. Pobierając raport z Biura Informacji Kredytowej, uzyskamy naszą historię zobowiązań. Do BIK-u przekazywane są wszystkie informacje o udzielanych kredytach. Dodatkowo do BIG InfoMonitora docierają informacje o niespłaconych zobowiązaniach finansowych.

Raport będzie więc zawierał szczegółową historię zobowiązań kredytowych (z bazy BIK), jak i finansowych (z bazy BIG InfoMonitor). Na jego podstawie można prześledzić historię poszczególnych rat kredytu oraz szczegóły innych zobowiązań, np. faktur za prąd czy telefon. Dodatkowo wskazuje aktualną sytuację płatniczą, dzięki czemu dowiemy się, czy nie posiadamy opóźnień w płatnościach.

Zupełnie inaczej kształtuje się nasza sytuacja, jeżeli sprawa trafiła już do sądu, a stamtąd do komornika. Może się niestety zdarzyć, że o posiadanych zadłużeniach dowiemy się dopiero z otrzymywanych pism z kancelarii komorniczej.

W otrzymywanej korespondencji powinniśmy znaleźć informacje co do podstawy naszego zadłużenia, jego wysokości oraz danych wierzyciela i wyroku sądowego na podstawie którego dług jest egzekwowany. W dokumencie znajdziemy również informacje o komorniku prowadzącym naszą sprawę. To właśnie kancelaria powinna być w takiej sytuacji pierwszym miejscem kontaktu.



źródło: [www.pixabay.com](http://www.pixabay.com)

## Przedawnienie

Bardzo ważną kwestią przy gromadzeniu informacji o naszych długach jest sprawdzenie, czy dług nie jest przedawniony. Niestety, ale firmy windykacyjne wykorzystują nieświadomość i niewiedzę dłużników, żądając zapłaty długu, który uległ przedawnieniu.

Warto pamiętać, że każdy rodzaj długu ulega przedawnieniu w innym terminie. Przykładowo zaległy czynsz mieszkalny ulegnie przedawnieniu po trzech latach od jego niezapłacenia, z kolei roszczenia stwierdzone wyrokiem sądowym przedawniają się dopiero po 6 latach.

## Upadłość konsumencka

Bardzo ważną kwestią w sytuacji wychodzenia z długów jest możliwość ogłoszenia upadłości konsumenckiej. Jest to postępowanie sądowe mające na celu wykazanie niewypłacalności. Zgodnie z przepisami, upadłość konsumencka może zostać ogłoszona w momencie zupełnego braku możliwości spłaty długów.

W dużym uogólnieniu upadłość konsumencka polega na likwidacji długów w całości lub w części. Wiąże się niestety również z dość doniosłymi konsekwencjami. Przede wszystkim przestajemy zarządzać swoim majątkiem, zarówno tym, co posiadamy, jak i tym, co zarabiamy. Wszystko co dłużnik posiadał do tej pory, zostaje przeznaczone na spłatę zobowiązań.

*Publikacja opracowana w ramach działań z zakresu edukacji prawnej, prowadzonych przez Stowarzyszenie Sursum Corda w 2020r.*



## System nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

działa w Polsce od 2016 roku i pozwala na dostęp do wybranych usług prawnych i poradniczych osobom, które ze względu na bariery finansowe mają takie możliwości ograniczone.

Zakres i zasady pomocy reguluje ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Działające w każdym powiecie punkty nieodpłatnej pomocy od 2020 roku świadczą dodatkowo nieodpłatną mediację.

Aby skorzystać z darmowej pomocy należy się wcześniej zarejestrować. Możesz to zrobić telefonicznie w starostwie powiatowym lub urzędzie miasta (dotyczy dużych miast, na prawach powiatu). Numery telefonów znajdziesz na urzędowych stronach internetowych powyższych samorządów. Rejestracja elektroniczna przez stronę: [NP.MS.GOV.PL](http://NP.MS.GOV.PL)

### NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA



Możesz liczyć na

- informację o stanie prawnym lub obowiązkach i uprawnieniach
- wskazanie sposobów rozwiązania problemu prawnego
- sporządzenie projektu pisma (z wyłączeniem spraw w toczących się już postępowaniach), w tym o zwolnienie z kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika
- poinformowanie o kosztach i ryzyku finansowym skierowania sprawy do sądu
- wsparcie w zakresie prowadzonej jednoosobowej działalności gospodarczej, jeśli nie zatrudniasz od roku innych osób
- nieodpłatną mediację
- informację o możliwościach innej, darmowej pomocy

### NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE



Możesz liczyć na

- rozpoznanie problemu i udzielenie porady dostosowanej do indywidualnej sytuacji, zwłaszcza w sprawach zadłużenia, mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego
- poinformowanie o przysługujących uprawnieniach lub ciężących obowiązkach
- wsparcie w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, np. poprzez sporządzenie planu wyjścia z trudnej sytuacji oraz udzielenie pomocy w jego realizacji
- skierowanie do odpowiednich instytucji lub placówek nieodpłatnej pomocy
- nieodpłatną mediację

### NIEODPŁATNA MEDIACJA



Możesz liczyć na

- poinformowanie o możliwościach i korzyściach polubownych metod rozwiązywania sporów
- przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji
- przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie mediacji w sprawie karnej
- przeprowadzenie mediacji
- udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem
- MEDIACJA** jest dobrowolna, nieformalna i poufna, a mediator jest osobą bezstronną



WARUNKI SKORZYSTANIA  
Z NIEODPŁATNEJ POMOCY

Z nieodpłatnej pomocy skorzystać może **KAŻDA OSOBA FIZYCZNA, PO ZŁOŻENIU OŚWIADCZENIA**, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. **Obowiązuje rejestracja** na porady.



UDZIELANIE PORAD I MEDIACJI  
OSOBOM Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Pomoc jest udzielana co do zasady podczas osobistej wizyty w punkcie. **Osoby ze znaczną niepełnosprawnością mogą liczyć na pomoc zdalną, w domu lub przy użyciu środków wspomagających komunikację.**



AKTUALNE INFORMACJE  
O ZASADACH I ZAKRESIE POMOCY

[www.DarmowaPomocPrawna.ms.gov.pl](http://www.DarmowaPomocPrawna.ms.gov.pl)